

Carol IX

George Coșbuc

La Saint-Germain de mult s-a dat
Signal, că s-a deschis de-acum mormântul.
În sânge Noaptea și-a scăldat vestmântul,
Să-l pună giulgiu pe morți. Și spintecat
De plumbi, gemea Parisul, cum în sânge
Un laș rănit să-ntinde și să strânge
Cu răcnet zvârcolind mișelu-i trup,
Când dinții lui cei plini de spumă rup
Din putreda lui rană.

Și-n vreme ce Parisul, plin
De fum, murea, nepregătit să moară,
Carol în Toulleries cânta-n vioară
Încet și plângător, un cald suspin
Ca ruga unei mame la mormântul
Copiilor. Simfonic sună cântul;
Iar ochii lui zâmbesc de-un cald fior,
Dar tot mai mult își pierd seninul lor
Strângând în ei furtuna.

Sarcastic coardele vibrând
Sub mâna cea cu joc îndemânatic
Gemeau acum scârbos, urlau sălbatic,
Și-artistul lor urla și ci, râzând
– „S-aduci pe Enric!” strigă el și lasă
Vioara lângă el pe-un colț de masă,
„Pe Enric, mai curând! Nu pot cânta!”
Plimbându-se grăbit, el aștepta.
Și-n urmă vine Enric.

„Ce-i asta, Sir? Aud de-un ceas
Trosniri de puști și răcnete nebune;
Eu simț miros de sânge. Rege, spune!
Și eu stau prins, de ce?” Atunci a tras
Perdelele și, deschizând fereastra,
Carol a hohotit: „Mă-ntrebi ce-i asta?
Sunt câni ce mor pe drum, sunt hughenoți;
Eu vreau să scap de ei, să piară toți
Pricepi ce-i asta Enric?”

Cu pașii largi și tremurând
Ca o moul beat de-o clipă bestială,
Carol trecea înviforat prin sală,

Și-n urmă piept la piept cu Enric stând
L-a prins de braț: „Și tu, de care lege?
Ești hughenot și tu, așa-i” - „Eu, rege?
Eu țin să cred așa cum au crezut
Părinții mei! Sunt hughenot născut
Eu n-am să mor catolic!”

„Tu crezi, ce vrei!” Și-atunci el supt
De furie: „Ce-i câne, azi să moară”
Izbi cu pumnu-n masă spre vioară,
Și-n murmur carnea pumnului a rupt;
Cald sângele-a țâșnit din lovitură -
El, de durerii, urlând a dus la gură
Zdrobitul pumn și-apoi înnebunit
S-a tras doi pași năvalnici și-a ținut
În Enric carabina.

Făcând vioara scut, din cot
Alt scut făcând: „El, dă! Ai fi zdrobit-o
Cu pumnul; tot atât! De-am mântuit-o,
Zdrobește-o dar acum cu piept cu tot!”
Carol a tresărit. „Nu, nu pe tine!
Dar dă-mi un om, un om! Pe orișicine,
Vreau carne, sânge, moarte; vreau s-omor!”
Și plumb a tras în primul trecător
Pe drum de pe fereastră.

Mânia-i sângerase-n nări,
Aprinșii ochi si-au dezlegat furtuna
Sălbaticiei porniri, și cum e luna
Când ziua câteodată iese-n zări,
Așa era. O viperă flămândă;
Și când s-a întors, cu arma fumegândă
Bătu-n pământ, și ca un scos din minți,
Cu ochii-nchiși el a scrâșnit în dinți,
„Vai, du-te Enric, du-te!”